

NARVA LINNAVOLIKOGU OTSUS

Narva

Taotluse esitamine Vabariigi Valitsusele

1. Asjaolud ja menetluse käik

Seoses eestikeelsele õppele üleminekuga on 19.12.2022. a Vabariigi Presidendi otsusega nr 227 välja kuulutatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning teiste seaduste muutmise seadus. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 21 „Õppekeel“ uue redaktsiooni (jõustub 01.09.2024) lõige 1 sätestab, et põhikooli õppekeel on eesti keel. Samas põhikooli- ja gümnaasiumiseadust täiendati paragrahviga 100¹⁵, millega sätestati eestikeelsele õppele ülemineku tingimused põhikoolis. Tingimuste kohaselt 2024/2025. õppeaastal lähevad eestikeelsele õppele üle põhikooli 1. ja 4. klassid. Antud paragrahvi lõike 2 järgi võib Vabariigi Valitsus valla- või linnavolikogu taotlusel, olles ära kuulanud enda poolt moodustatud valitsuskomisjoni arvamuse, anda üheks õppeaastaks loa osaliselt muus keeles toimuvaks õppeks klassi puhul, mille õppekeel peab käesoleva paragrahvi kohaselt olema eesti keel. Otsusega tuleb kindlaks määrata õppes kasutatava muu keele osakaal kogu õppe mahust kõnealusel õppeaastal.

Vabariigi Valitsusele eesti keelest erinevas keeles õppe toimumiseks taotluse esitamist arutati 6 kooli hoolekogude koosolekutel: Narva Kesklinna Kool, Narva Kreenholmi Kool, Narva Paju Kool, Narva Pähklmäe Kool, Narva Soldino Kool ja Narva Keeltelütseum.

Narva Kesklinna Kool

Kooli 3. eriklassides on õpilasi, kes 2024/2025. õppeaastal peavad õppima eesti keeles. Kooli 3.b ja 3.c eriklasside (tulevase 4. eriklasside) 100% õpilastel on diagnoositud erinevad hariduslikud erivajadused (kokku 9 erinevat erivajadust), mis on peamiselt seotud kõnehäiretega. See tähendab, et kõnehäirete tõttu esinevad õpilastel tõelised õpiraskused. Klassis töötavate tugispetsialistide ja õpetajatega peetud arenguveestluse käigus selgus, et õpilased ei suuda saavutada õpitulemusi täielikul üleminekul eestikeelsele õppele. Kõik lastevanemad esitasid avaldusi, et vanemad on mures HEV-õpilaste teisele õppekeelele üleminekul võimalike psüühiliste reaktsioonide pärast. Vanemad paluvad, et õpilased saaksid vähemalt osaliselt õppida vene keeles.

Eesti õppekeeles (60% õppekavast) hakatakse õpetama eesti keelt teise keelena (5 ainetundi), muusikat (2 ainetundi), kunsti (1 ainetundi), tööõpetust (2 ainetundi), liikumisõpetust (3 ainetundi) ja võõrkeelt (3 ainetundi). Vene õppekeeles (40% õppekavast) jätkatakse järgmistes õppeainetes: matemaatika (4 ainetundi), loodusõpetus (2 ainetundi), vene keel ja kultuur (2 ainetundi) ning inimeseõpetus (1 ainetundi). See võimaldab HEV-

õpilastel säilitada psühholoogilist ja füüsilist tervist, arendada kognitiivseid oskusi, omandada riiklikku õppekavaga ettenähtud pädevused ja teadmised ning eesti keelt.

Narva Kreenholmi Kool

Kooli praeguses 3. klassis on õpilasi, kellel esinevad erinevad kõne- ja muud häired, mis suure tõenäosusega takistavad lastel eesti keeles teadmiste omandamast. Õpilaste vanemad on pöördunud koolivälise nõustamismeeskonna poole ning ootavad meeskonnalt soovitusi. Järgneval õppeaastal kohe kui nõustamismeeskonna soovitusel on esitatud koolijuhtkonnale moodustab kool nendest õpilastest väikeklassi. Kooli tugispetsialistide soovitusel ja vanemate tungival soovil tegi kooli hoolekogu ettepaneku taotleda luba osaliselt vene keeles (osakaal 40% kogu õppe mahust) toimuvaks õppeks 2024/2025. õppeaastal moodustatavas väikeklassis.

Narva Paju Kool

Koolis on moodustatud 3. väikeklassid, kus õpivad eri- ja tõhustatud toega õpilased. Need on 3.a klass (tõhustatud tugi, 3 õpilast) ja 3.c klass (eritugi, 1 õpilane). Juhindudes tugispetsialistide ja nõustamismeeskonna soovitustest, samuti vanemate tungival soovil tegi kooli hoolekogu ettepaneku taotleda luba osaliselt vene keeles (osakaal 40% kogu õppe mahust) toimuvaks õppeks 2024/2025. õppeaastal kooli 4.a ja 4.c klassides.

Narva Pähklikmäe Kool

2023/2024. õppeaastal tegutseb koolis 8 eriklassi, millest üks (3.ü) klass peab järgmisel õppeaastal (2024/2025) eestikeelsele õppele üle minema. 3.ü eriklassis õpib 4 hariduslike erivajadustega õpilast, kelle suhtes on rakendatud tõhustatud tugi ja õppe eriklassis ning kellele on koolivälise nõustamismeeskonna poolt tehtud soovitusel õppeprotsessi korraldamiseks. Nendel õpilastel on diagnoositud spetsiifilised segatüüpi häired.

Klassi õpilastele on kooliväline nõustamismeeskond soovitanud regulaarset logopeedilist, sotsiaalpedagoogilist, eripedagoogilist ja psühholoogilist abi ning abiõpetaja tuge. Erinevate uuringute tulemused viitavad klassi õpilastel tugevale fonoloogilisele häirele, mis takistab kirjaliku kõne eeluskuste omandamist ning kõne taju ja mõistmist täismääral. Nendele õpilastele on koolis rakendatud individuaalsed õppekavad kõikides õppeainetes ja kõikide õpilaste raskused on seotud nimelt keelte õppimisega. Õpilased ei jäta meelde kirjatähti, ei suuda kirjalike ülesannetega hakkama saada, neil esinevad erinevad lugemisprobleemid.

Õpilased ei suuda ennast organiseerida. Põhilised probleemid on õpilastel mälu ja käitumisega. Õpilaste peenmotoorika ei vasta eale ning vajab arendamist. Kõikide õpilaste suuline kõne ei vasta eale ning aktiivne ja passiivne sõnavara on kesine, jäädes olmetemaatika tasemele. Õpilased teevad vigu sõnade koostamisel ja muutmisel. Neil on raske välja öelda keerulise silbistruktuuriga sõnu ning eessõnu. Lugemisoskus ei ole samuti välja kujunenud. Õpilased ei tunne kõiki vene keele tähti ning raskustega moodustavad silpe ja ei mõista loetu sisu. Õpiraskuste tõttu vajavad selle klassi õpilased rahulikku ja toetavat õpikeskkonda. Meeskonna hinnangul ei suuda need õpilased eesti keeles õppimisega hakkama saada, arvestades nende kõne- ja tähelepanuraskusi, emotsionaalset labiilsust ja kiiret väsimist. Need õpilased vajavad õppetöös individuaalset lähenemist, õppetöösse kaasamiseks ja tekkinud raskuste ületamiseks õpetajapoolset motiveerimist, täiendavat juhendamist, konkreetset ja lühikest tagasisidet.

Koolivälise nõustamismeeskonna otsused annavad põhjust järeldada, et eriklassi õpilastel on raske oma emakeeles õppida ja nad ei suuda eestikeelsele õppele üle minna.

Narva Soldino Kool

Narva Soldino Kooli 3.e klassis õpib 6 last. 90% klassi õpilastest on olulisi puudujääke oma emakeele arengus: kõnehäireid, kirjaliku kõne tehniliste ja semantiliste aspektide rikkumised lugemisel ja kirjutamisel, tähelepanuhäireid, kuulmis-verbaalse mälu mahu vähenemine, mõtlemise protsessi ebapiisav verbaalne väljendamine. 3.e klassi 100% õpilastel on tähelepanu keskendumise häired, sõnalise mälu mahu vähenemine, loogilise mõtlemise rasked arenguhäired, raskused suulise instruksioonide arusaamisel ja täitmisel, nõrgalt arenenud motoorika, vähenenud õpimotivatsioon.

Selle tulemusena langeb laste enesekindlus ja tekib ärevus, õpilastel on ebapiisav suhtlemisoskus. Lapsed kogevad raskusi suhtlemise protsessi ajal ning selle tõttu väljendavad negatiivseid tundeid klassikaaslaste vastu. Täiskasvanu juhendamine on vajalik õpitulemuste saavutamiseks kõikidel õppetunni etappidel.

Arenguvestluse käigus selgus, et HEV õpilaste vanemate arvates ei suuda lapsed saavutada õpitulemusi täielikul üleminekul eestikeelsele õppele. Vanemad on mures HEV laste võimalike psüühiliste reaktsioonide pärast pakutud õppevormile. Kooli tugispetsialistid ja õpetajad on seisukohal, et pikaajaline stress võib halvendada õpilaste psühhoemotsionaalset seisundit. 50% klassi õpilastest saab medikamentoose ravi toetust. Ladusa ülemineku eestikeelsele õppele, psüühilise pinge vähendamise ja HEV õpilaste rahuldavate õpitulemuste saavutamiseks peab kool vajalikuks korraldada õpet selliselt, et 60% õppemahust oleks eesti keeles ja 40% vene keeles.

Eesti õppekeeles (60% õppekavast) hakatakse õpetama eesti keelt teise keelena (5 ainetundi), muusikat (2 ainetundi), kunsti (1 ainetund), tööõpetust (2 ainetundi), liikumisõpetust (3 ainetundi) ja võõrkeelt (3 ainetundi). Vene õppekeeles (40% õppekavast) jätkatakse järgmistes õppeainetes: matemaatika (4 ainetundi), loodusõpetus (2 ainetundi), vene keel ja kultuur (2 ainetundi) ning inimeseõpetus (1 ainetund). See võimaldab HEV-õpilastel säilitada psühholoogilist ja füüsilist tervist, arendada kognitiivseid oskusi, omandada riiklikku õppekava ja eesti keelt.

Narva Soldino Kool lõpetab 01.07.2024. a tegevuse Narva Linnavolikogu 21.12.2023. a otsuse nr 74 alusel. Kooli hoolekogu tegi ettepaneku taotleda luba osaliselt vene keeles (osakaal 40% kogu õppe mahust) toimuvaks õppeks 2024/2025. õppeaastal kooli 3.e klassis sellega, et selle klassi õpilastel oleks võimalik õppida osaliselt emakeeles ka pärast klassi üleviimist teise kooli.

Narva Keelteliitseum

Koolis on moodustatud 3. väikeklassid, kus õpivad eri- ja tõhustatud toega õpilased. Need on 3.g klass (tõhustatud tugi, 2 õpilast) ja 3.f klass (eritugi, 1 õpilane). Kooli hoolekogu tegi ettepaneku taotleda luba osaliselt vene keeles (osakaal 40% kogu õppe mahust) toimuvaks õppeks 2024/2025. õppeaastal kooli 4.f ja 4.g klassides.

HEV-õpilased vajavad pidevat motiveerimist ja suunamist ülesannetele keskendumiseks, lisaselgitusi ja ülesannete näitlikustamist, individuaalset. Õppimine emakeeles tagab lastele järjepidava ja nende võimetele vastava õpikeskkonna, kus jõukohane õppematerjal ning erimetoodilised õpikäsitlused aitavad kaasa õppekava omandamist. Õpilastel tekivad raskused isegi oma emakeeles (vene keeles) õppimisel keskendumis-, tähelepanu-, keele- ja kõneprobleemide tõttu.

2. Õiguslikud alused

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse 100¹⁵ lõike 2 alusel võib Vabariigi Valitsus valla- või linnavolikogu taotlusel, olles ära kuulanud enda poolt moodustatud valitsuskomisjoni arvamuse, anda üheks õppeaastaks loa osaliselt muus keeles toimuvaks õppeks klassi puhul, mille õppekeel peab käesoleva paragrahvi kohaselt olema eesti keel. Otsusega tuleb kindlaks määrata õppes kasutatava muu keele osakaal kogu õppe mahust kõnealusel õppeaastal.

3. Otsus

Esitada Vabariigi Valitsusele taotlus anda 2024/2025. õppeaastaks luba osaliselt (osakaal 40% kogu õppe mahust) vene keeles toimuvaks õppeks järgmiste klasside puhul:

- 1) Narva Kesklinna Kooli 4.b ja 4.c klassides;
- 2) Narva Kreenholmi Kooli moodustatavas 4. väikeklassis;
- 3) Narva Paju Kooli 4.a ja 4.c klassides;
- 4) Narva Pähklimäe Kooli 4.ü klassis;
- 5) Narva Soldino Koolis 2023/2024. õppeaastal tegutsenud 3.e klassis;
- 6) Narva Keeltelütseumi 4.f ja 4.g klassides.

4. Rakendussätted

- 4.1 Otsus jõustub teatavastegemisest.
- 4.2 Otsust on võimalik vaidlustada Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumajas 30 päeva jooksul alates otsuse jõustumisest.
- 4.3 Narva Linnavolikogu kantseil edastada otsus Riigikantseile.

Irina Janovitš
Linnavolikogu esimees